

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Frustranea restitutio, num. 18.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

feri alterum restituere, palam est; ut etiam, si infamiae fuerint notabiliter inaequales, excessum ab altero debere, eo meliori modo, quo potest, restitui, ne sit dubium.

ee *Less. l. 1. d. 25. Silv. Malderus apud Dian. p. 3. tr. 5. ref. 30. Bon. d. 2. de rest. q. 4. p. ult. n. 1. & 2.*

17. Adverte hic duo. Primò, me non asserere, licere tibi alium infamare, solum quia tibi infamiam intulit; hoc enim esset, vindictam sumere, quod non licet privato; solum enim ajo, ex suppositione aequalis infamiae ex utraque parte factae (utique illicitè) neutrum ad restitutionem obligari: adverte secundò, si propter infamiam secutum est alterutri damnum reale, hoc esse restituendum, nisi fortè ex utraque parte fuerit aequale damnum illatum; tunc enim fieri poterit compensatio; vel si fuerit inaequale, facienda solum erit restitutio excessus.

f. *Less. l. c. n. 13.*

Frustranea restitutio.

18. Duodecimo, excusatur à restituenda fama is, qui prudenter novit, audientes nullo modo fidem habituros ei, qui se à detractioe facta retractat. Ratio est, quia tunc retractatio esset superflua. Certè is saltem laudare conetur infamatum, ut sic aliquo modo refarciat infamiam. Si dubium sit, an retractatio sit profutura, omnino exhiberi debet, quia in dubio melior est conditio ejus, qui injustè à bona fama deturbatus est.

Damnum proprium.

19. Decimotertiò, excusatur is, qui magnum damnum incurreret, si resti-

tueret: id quod, ne erratur, quatuor dictis explico, modò recolās, quatuor item esse bonorum ordines, videlicet supremi ordinis esse bonum animae, tum corporis, id est, vitae vel membrorum, deinde famae, adde & honoris, denique pecuniae.

20. Dico primò, infamantem teneri ex Iustitia, restituere famam cum aequali suae famae, seu alterius aequalis damni periculo, vel paulo majore.

g. *Mol. tr. 4. d. 47. Less. lib. 2. c. 11. d. 15. Azor. t. 3. l. 5. c. 9. q. 12. Val. t. 3. d. 5. q. 6. p. 7. Salon. Navarr. alijque apud Bonacin. de rest. d. 2. q. 4. p. ult. n. 12.*

21. Dico secundò, non teneri cum notabiliter majore, quod scilicet ambitio prudentium appareat longè majus, quàm damnum alterius famae. Ratio hujus & praecedentis dicti est, quia Iustitia commutativa, quando agitur de aequali, vel parum majore damno, exigit, ut potius illud patiatur, qui damnum injustè intulit, quàm innocens: at, quando damnum est longè majus, daretur ultra aequalitatem, quàm exigit Iustitia commutativa, ad quod nemo rationabiliter obligari potest, obligaretur enim ad dandum longè supra, ac debet. Hinc merito colliges, te non teneri ad restitutionem famae, cū propriae vitae periculo, vel magne infamiae, infamato nihil vel parum in eadem vita vel fama periclitante: tunc enim solum teneris refarcire damna realia, si quae per infamiam tuam proximus per te est passus; at si ex infamia, quā falso imponendo alteri intulisti, vitae, seu notabilis famae periculi is, vel alius subeat, vel notabile malum Reip. impendat, tunc

Aaaa 2

tunc